

Informació diversa

Aviat serà Sant Jordi i les roses i els llibres tornaran al carrer. I per això us volem recomanar que aprofitau la diada per comprar-vos, a més de llibres diversos, algun diccionari imprescindible. En altres números us hem recomanat vocabularis i manuals específics que us podien ser força útils. Però en aquest número 6 us donem una bona llista d'aquestes eines de consulta essencials i bàsiques que són els diccionaris generals, tan necessaris a la feina com a casa.

Així, hi trobareu les referències dels diccionaris generals més importants, de diccionaris bilingües de català i diferents llengües, de sinònims, de verbs, etc. Perquè pugueu resoldre tots els dubtes que se us plantegin quan escriviu o parleu. I perquè consultar diccionaris és també una forma senzilla i amena d'ampliar vocabulari i coneixements de manera gradual i constant. ¿Qui, buscant una paraula concreta en un diccionari, no ha fet una troballa magnífica d'una cosa totalment inesperada i desconeguda? I és que a vegades la incursió en un diccionari és com entrar en un laberint misteriós i atractiu, on ens esperen sorpreses de tota mena i on, un cop n'hem sortit, sempre ens queden ganes de tornar. Tant de bo que us enganxeu a aquesta addicció tan profitosa i sense cap efecte nociu o indesitjat.

Per què...?

Majúscules i minúscules

En aquest número iniciem unes breus explicacions sobre aquest aspecte de l'ortografia que sovint provoca dubtes que ens arriben fins al Servei de Català.

- Els noms dels càrrecs oficials s'escriuen amb minúscula inicial, tant si ens referim a una persona concreta (la *presidenta* de l'Àrea de Medi Ambient, el *magistrat* Arnau Serra...) com si designem genèricament el càrrec (el Parlament té un *president*).
- Quan els càrrecs van introduïts per les formes protocol·làries corresponents, tant aquests tractaments com els càrrecs han d'anar amb majúscula, com per exemple *Il·lustríssima Senyora Alcaldessa*.
- Les abreviatures s'escriuen amb majúscula o minúscula d'acord amb la manera com s'escriuria el mot al qual es refereixen: *pàg.* (pàgina), *núm.* (número), *Hble. Sr.* (Honorable Senyor). En són una excepció alguns tractaments de respecte (*Mn.* per mossèn Pere, *Sta.* per santa Anna, *Dr.* per doctor Pi) i les designacions genèriques que precedeixen els noms propis (*Sr.* per senyor Joan Rius, *Sra.* per senyora Roser Sala).
- Pel que fa als noms de lloc catalans, com qualsevol altre nom propi s'escriuen amb majúscula, menys l'article, en cas que en portin: *l'Hospitalet*, *el Papiol*, *la Garriga*. Això fa que si aquest article va precedit d'una preposició (*a* o *de*), s'hagi de fer la contracció entre aquestes dues paraules: *a l'Hospitalet*, *de l'Hospitalet*; *al Papiol*, *del Papiol*.
- Per últim, només voldríem recordar que les majúscules també duen accent, com les minúscules, i que aquest accent en molts casos pot ser molt important. I si no, vegeu la diferència que hi pot haver entre posar-lo i no posar-lo:

SR. MARIÀ VILÀ

SR. MARIÀ VILA

Com...?

Terminologia i fraseologia administrativa i comercial 2

a la espera de mentre esperem, esperant	al menos almenys, si més no
a la mayor brevedad posible com més aviat millor, al més aviat possible	a lo mejor si molt convé, potser, segons com
al amparo de a l'empara de, emparant-se en	a lo sumo a tot estirar, com a màxim, pel cap alt
al contado al comptat	a los efectos als efectes, a l'efecte de, a aquest efecte
al detalle al detall, a la menuda	al por mayor a l'engròs
al efecto amb aquesta finalitat	al por menor a la menuda
al fin y al cabo al cap i a la fi, fet i fet, al capdavant	

De tot una mica

Com ja us hem dit, us volem donar informació sobre obres bàsiques de consulta que sempre va bé de tenir a mà i que considerem que són indispensables. Com veureu, a vegades un mateix diccionari pot tenir edicions reduïdes de cara a ajustar-se a les necessitats de cada usuari. Sempre, però, són més recomanables les versions íntegres i també us recomanem que a l'hora de comprar-los, en demaneu sempre la darrera edició o reimpressió.

Diccionaris generals

- *Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona: diverses editorials. És el diccionari normatiu per excel·lència, que conté tots els termes als quals l'Institut d'Estudis Catalans ha donat el vistiplau.
- *Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. Conté tot el lèxic de la *Gran Enciclopèdia Catalana* amb 83.500 entrades que inclouen les 67.500 entrades del diccionari de l'Institut. En destaquem la incorporació de neologismes i les llistes de vocabulari agrupat temàticament. Existeix també en versions reduïdes.
- *Gran diccionari 62 de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 62, 2000. Es tracta d'un diccionari general que ha estat elaborat a partir del fons lexicogràfic de l'editorial. A més d'aquest diccionari, que conté 57.000 entrades i que és el més complet de tots, l'editorial n'ha publicat tres més en versions reduïdes pensats per a públics i necessitats diferents: de 9.000, 15.000 i 28.000 entrades.

Diccionaris de sinònims i antònims

- *Diccionari de sinònims*. M. Franquesa Barcelona: editorial Pòrtic. Inclou també antònims.
- *Diccionari de sinònims i antònims*. S. Pey. Barcelona: editorial Teide.
- *Diccionari pràctic de sinònims*. J. Raspall i J. Riera. Barcelona: Edicions 62. És el d'edició més recent. Inclou també expressions com a formes sinònimes.

Diccionaris bilingües

L'editorial Enciclopèdia Catalana ha publicat en diversos formats més de trenta títols que abasten més de quinze llengües. En destaquem el *Diccionari castellà-català* i el *Diccionari català-castellà*, publicats en volums diferents. Altres llengües que podem trobar són: alemany, anglès, danès, francès, hongarès, italià, japonès, llatí, neerlandès, portuguès, rus, suec, xinès, etc.

Altres obres

- *Els verbs catalans conjugats*. J. B. Xuriguera. Barcelona: Editorial Claret. És una obra molt útil per resoldre els dubtes amb què ens trobem a l'hora d'escriure les formes verbals regulars i irregulars.
- *Diccionari enciclopèdic universal*. Barcelona: Edicions 62. Es tracta d'una enciclopèdia manual molt pràctica per resoldre els dubtes lingüístics a l'hora d'escriure noms de personatges, països, municipis, etc.

